

behandlet Lovforslaget med stort Maadehold, skønt jeg paa den anden Side heller ikke skønner rettere, end at der er enkelte Punkter, hvor dette Maadehold ikke er gennemført. Naar jeg imidlertid har stillet et Ændringsforslag — om hvilket jeg formelt maa bemærke, at naar det hedder for et af Talenes Bedkommende, at det staar i Ændringsforslagets første Linie, saa skal det være i anden Linie; der foreligger her en Trykfejl — saa er det af Hensyn til Sagens økonomiske Side. Jeg skal gerne indrømme, at det kunde være hensigtsmæssigt og rigtig at komme lavere ned med Børneantallet i de enkelte Skoler, saaledes som det ogsaa er tilfældet fra Udvalgets Flertals Side, men jeg skønner ikke rettere, end at de Udgifter, det vilde medføre, ere saa betydelige, at det ogsaa er berettiget at tage Hensyn til, hvilke Byrder man herved vilde paaføre Befolkningen. Den ærede Ordfører gav i forrige Møde sin Fremstilling af Sagen, og jeg skal i øvrigt henholde mig til den; for det væsentligste Bedkommende findes det jo ogsaa dels i Oplysninger til Lovforslaget dels i Udvalgets Betænkning. Man vil af denne Fremstilling se, hvilke betydelige Udgifter det vilde føre med sig, hvis man gik saa langt ned med Børneantallet i de enkelte Skoler, som oprindelig angivet i Forslaget. Ved de Tal, jeg ved mit Underændringsforslag har tilfældet at føre ind i Loven, opnaas der en ikke uvæsentlig Fremgang med Hensyn til de overfyldte Skoler, saaledes at allerede mit Forslag vil være et Fremskridt, der har sin ret store Betydning. Naar jeg ser nærmere paa Udgifterne ved Gennemførelsen af dette Forslag, ifald man gaar ned til det lavere Børneantal, og paa den anden Side ser paa de Udgifter, mit Forslag vil medføre, naar man kun gaar ned til 80 Børn for Almueskolerne paa Landet, vil man alligevel komme til at oprette 221 ny Skoler til en Beføstning af henved 660,000 Kr. Mere betydelige ere Beføstningerne ved det, Udvalgets Flertal foreslaar, idet man derved kommer ind paa Oprettelsen af 356 ny Embeder til en Beføstning af henved 1,060,000 Kr. Jeg tror derfor, at det Hensyn, som jeg har taget, er fuldt berettiget. Naar jeg hører det ærede Medlem for Kellersup (Slot) komme med en Udvikling, hvorefter det skulde være fordelagtigt i økonomisk Henseende at gaa til et lavere Børneantal, tror jeg, det ærede Medlem ser noget fejl. Skulde hans Beregning vise sig at være rigtig, maatte det gaa ud over Lærerne ved en Nedsættelse og det i en meget betydelig Grad, ellers kan jeg ikke se, at han kan komme til en Bespa-

relse for Kommunerne eller Staten ved at gaa til de lavere Tal, som han anbefalede. Jeg ønsker nu ikke at være med til at lægge Byrderne over paa Lærerne og lade dem betale Gibet for at opnaa denne Nedgang i Børneantallet. Jeg tror ikke, at man gaar for vidt i Henseende til Lønningernes Størrelse ved de Tal, der ere foreslaaede af Udvalgets Flertal. I den Henseende tror jeg, skønt jeg ogsaa ser, at dette vil medføre væsentlige Beføstninger, at man har en Uret at gøre god, og at man derfor bør blive staaende ved det, der er bragt i Forslag fra Udvalgets Side. Jeg lægger, som sagt, megen Vægt paa, at mit Forslag vedtages, thi jeg kan ikke skønne rettere, end at det, som Forholdene ere her i Landet i Øjeblikket, ikke er godt at gaa til saa store Udgifter, som der paa dette Punkt er Tale om, naar det ikke er strengt nødvendigt. Det forekommer mig, at naar man hører disse mange Krav fra alle Sider og er opmærksom paa den økonomiske Nødstilstand, som man ikke kan nægte er til Stede i flere Henseender, gaar man noget rask paa, naar man gaar til saa store Udgifter som dem, her er Tale om. Jeg vil derfor tilraade, at man bliver staaende ved det, jeg foreslaar. Jeg ser i øvrigt vel, at Udvalgets Flertal i flere Henseender har anvist en Vej, hvorved man gaar noget videre, end Ministeren i sit Forslag er gaaet i Retning af at bringe Børneantallet ned i de respektive Klasser, ved at anbringe Børnene dels i Forskoler dels i private Skoler o. s. v.; nogen Væmpelse kan ogsaa naas derved, men desuagtet vil Udgiftsforøgelser, hvis Lovforslaget gennemføres, saaledes som Flertallet ønskede det, vise sig at være ret betydelig. Der er tvende andre Bemærkninger, jeg ønsker at gøre. Hvad Religionsundervisningen angaar, da maa jeg anbefale det Underændringsforslag, der her foreligger, og som gaar ud paa, at der i Flertallets Ændringsforslag indsættes „Luthers lille Katekismus“ Den er nu en Gang det baade anvendte og anerkendte Grundlag for at meddele Kristendomskundskab til Børnene, og jeg vil ikke være med til, at hvad der har været Formen og Maaden for Undervisningen heri hidtil i nogen som helst væsentlig Grad forrykkes. Den anden Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gøre, er, at jeg vil meget fraraade, at man vedtager disse Forslag med Hensyn til Skolekommissionen. Jeg tror, at der er Fare for, at disse Forslag ville lægge Vanskeligheder i Vejen for Lovforslaget paa dets videre Vej, ellers kunde jeg for mit personlige Bedkommende ikke have noget imod at gaa til nogen Ændring i dette Forhold,